

Datum van inontvangstneming : 20/09/2018

Geanonimiseerde versie

Vertaling

C-518/18 – 1

Zaak C-518/18

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Indieningsdatum:

7 augustus 2018

Verwijzende rechter:

Okresní soud v Českých Budějovicích (Tsjechië)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

1 juni 2018

Verzoekster:

RD

Verweerster:

SC

[...]

BESLISSING

De Okresní soud v Českých Budějovicích (rechter voor het district České Budějovice) heeft beslist [...] in de zaak van

verzoekster: [...] **RD** [...]

woonachtig te [...] České Budějovice,

[...]

tegen

verweerster: **SC** [...]

met vaste woonplaats te [...] České Budějovice,

betreffende de betaling van 6 600 CZK vermeerderd met rente en kosten,

als volgt:

- I. De rechter verzoekt het Hof van Justitie van de Europese Unie (HJEU) om een prejudiciële beslissing over de volgende vraag:

„Moet artikel 3, lid 1, onder b), van verordening (EG) nr. 805/2004 van het Europees Parlement en de Raad tot invoering van een Europese executoriale titel voor niet-betwiste schuldvorderingen aldus worden uitgelegd dat een schuldvordering waarover een beslissing is gegeven na de bewijsverkrijging, als niet-betwist kan worden beschouwd wanneer noch verweerster, die haar schuld had erkend vóór de start van de procedure, noch haar mandataris heeft deelgenomen aan de gerechtelijke procedure of enig punt van bezwaar heeft opgeworpen in de loop van de procedure?”
- II. De procedure tot waarmerking van de beslissing van de Okresní soud v Českých Budějovicích van 26 juni 2009 [...] als Europese executoriale titel wordt opgeschort.

Motivering:

Voorwerp van het geschil en vaststellingen van de verwijzende rechter

1. Met haar bij de rechter ingediend verzoekschrift vorderde verzoekster van verweerster de betaling van een bedrag van 6 600 CZK, te vermeerderen met vertragingsrente, op grond van het feit dat deze laatste krachtens een huurovereenkomst van 23 juli 2008 – die sinds 1 augustus 2008 in werking was – het gebruik genoot van een woning [...] te České Budějovice en zich in de overeenkomst ertoe had verbonden een huurprijs te betalen van 5 600 CZK en een borgsom van 1 000 CZK ter dekking van eventuele tijdens het gebruik van het appartement veroorzaakte schade, zijnde een totaalbedrag van 6 600 CZK per maand. Op 28 september 2008 had verweerster een schuldverklaring opgemaakt en zich ertoe verbonden om haar schuld te betalen tegen 30 september 2008, wat zij uiteindelijk niet had gedaan.
2. Ondanks het feit dat de rechter een onderzoek had gevoerd, kon hij verweersters woonplaats niet achterhalen waardoor hij derhalve voor haar een mandataris had aangeduid op grond van het ontbreken van een bekende woonplaats.
3. Verweerster nam niet deel aan de procedure en ook de aangeduide mandataris was niet opgetreden en bleef afwezig tijdens de terechtzitting die was georganiseerd. Tijdens de pleidooien legde verzoekster de bewijsstukken over die zij had aangevoerd en na die bewijsverkrijging werd het verzoekschrift

ingewilligd. Aangezien verweersters woonplaats niet bekend was, werd de beslissing betekend aan de mandataris. [OR. 2]

4. Verzoekster heeft de rechter op 14 oktober 2016 verzocht om de beslissing van dit gerecht onherroepelijk en uitvoerbaar te verklaren en te waarmerken als Europese executoriale titel overeenkomstig § 353, lid 1, van de Občanský soudní řád (hierna: „wetboek van burgerlijke rechtsvordering”) en overeenkomstig verordening (EG) nr. 805/2004 van het Europees Parlement en de Raad (hierna tevens: „verordening”).

5. Bij brief van 3 november 2016 heeft dit gerecht verzoekster ervan op de hoogte gebracht dat niet was voldaan aan de voorwaarden voor de afgifte van dat bewijs [van waarmerking], aangezien een schuldvordering als niet-betwist wordt beschouwd indien de schuldenaar uitdrukkelijk met de schuldvordering heeft ingestemd (in dergelijke omstandigheden geeft het Tsjechische gerecht een beslissing tot kennisname of keurt het een gerechtelijke schikking goed), of indien de schuldenaar zich niet overeenkomstig de vormvoorschriften van de lidstaat in de loop van de procedure tegen de schuldvordering verweert, of afwezig blijft ter terechtzitting over de schuldvordering op voorwaarde dat deze handelwijze volgens het recht van de lidstaat van de rechter die de beslissing geeft, gelijkstaat met een stilzwijgende erkenning van de schuldvordering of van de door de schuldeiser beweerde feiten, een zogenoemde fictieve beslissing tot kennisname of beslissing bij verstek. Volgens de rechter kan de schuldvordering waarover na de bewijsverkrijging een beslissing was gegeven zonder dat verweester feitelijke punten van bezwaar kenbaar had gemaakt of een verweer had geformuleerd, niet als een niet-betwiste schuldvordering worden beschouwd. Het ontbreken van een werkelijk door verweester gevoerd verweer behoort niet tot de vormvoorschriften.

6. Verzoekster heeft een grondwettelijk beroep ingesteld tegen de door deze rechter gehanteerde aanpak, aangezien deze volgens haar op een ongeoorloofde manier had ingegrepen in haar grondwettelijk gewaarborgde rechten. Centraal in verzoeksters betoog staat dat de rechter het HJEU niet heeft verzocht om een prejudiciële beslissing krachtens artikel 267 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU), met name over de vraag of een beslissing die de rechter na de bewijsverkrijging geeft zonder dat verweester feitelijke punten van bezwaar kenbaar heeft gemaakt of een verweer heeft geformuleerd, als een niet-betwiste schuldvordering kan worden beschouwd. Volgens verzoekster bestaat er tot nog toe geen vaste rechtspraak van het HJEU en is de toepassing van het Unierecht evenmin zo duidelijk dat deze vraag buiten alle redelijke twijfel kan worden beantwoord. Zij laat eveneens opmerken dat in Tsjechische en buitenlandse rechtsleer een standpunt wordt verdedigd dat haaks staat op het standpunt dat deze rechter heeft medegedeeld in zijn brief aan verzoekster. Verzoekster verwijst naar punt 30 van het arrest dat het HJEU heeft gewezen op 16 juni 2016 in de zaak *Pebros Servizi* (C-511/14), volgens hetwelk de waarmerking van een gerechtelijke beslissing als Europese executoriale titel een rechtsprekende handeling is en de nationale rechter bij het nemen van deze

beslissing gemachtigd is het Hof een prejudiciële vraag te stellen. Het verzoek om een prejudiciële beslissing is bijgevolg ontvankelijk. Daarnaast voert verzoekster in haar grondwettelijk beroep aan dat tegen de niet-waarmerking van een beslissing als Europese executoriale titel geen gewone of buitengewone rechtsmiddelen openstaan in de rechtsorde van de Tsjechische Republiek. De Okresní soud v Českých Budějovicích is een rechterlijke instantie waarvan de beslissing („mededeling”) tot niet-waarmerking van een beslissing als Europese executoriale titel niet vatbaar is voor hoger beroep in de zin van artikel 267 VWEU. Verzoekster verwijst naar de beslissing van de Ústavní soud (grondwettelijk hof) van 29 november 2011 [...] en stelt overeenkomstig het door het grondwettelijk hof in die beslissing geformuleerde standpunt dat het feit dat de Okresní soud v Českých Budějovicích de „laagste” rechter is binnen de gerechtelijke organisatie, niet ter zake doet; van belang is dat de beslissing tot niet-waarmerking van een beslissing als Europese executoriale titel niet vatbaar is voor hoger beroep. Voorts voert verzoekster aan dat er geen prejudiciële vraag aan het HJEU hoeft te worden voorgelegd wanneer er volgens specifieke criteria geen redelijke twijfel bestaat over de geldigheid en de uitlegging van het toepasselijke Unierecht, wanneer het HJEU op dezelfde vraag al een antwoord heeft geformuleerd in een andere zaak of er met betrekking tot de betrokken vraag reeds vaste rechtspraak bestaat of wanneer de toepassing van het Unierecht zo volledig duidelijk is dat erover niet de minste twijfel bestaat, wat het geval is wanneer de gerechten van andere lidstaten en het HJEU ter zake eveneens hetzelfde standpunt innemen. Volgens verzoekster is geen enkele van deze uitzonderingsgevallen, waarin een rechter van een lidstaat zich niet met een prejudiciële vraag tot het Hof hoeft te wenden, in deze zaak aan de orde. Het Hof [**OR. 3**] heeft zich tot nog toe niet uitgesproken over de vraag of een beslissing die een rechter geeft na de bewijsverkrijging zonder dat verweerster feitelijke punten van bezwaar kenbaar heeft gemaakt of een verweer heeft geformuleerd, als een niet-betwiste schuldvordering kan worden beschouwd. Volgens verzoekster is in deze zaak de toepassing van het Unierecht niet zo volledig duidelijk dat erover niet de minste twijfel zou bestaan. Zij verwijst ook in dit verband naar het arrest van het Hof in de zaak *Pebros Servizi*, waarin het Hof zich uitspreekt over de uitdrukking „niet-betwiste schuldvordering” als bedoeld in artikel 3, lid 1, van de verordening. In punt 41 van dit arrest heeft het Hof vastgesteld dat „[b]ijgevolg een schuldvordering als ‚niet-betwist’ in de zin van artikel 3, lid 1, tweede alinea, onder b), van verordening nr. 805/2004 [kan] worden beschouwd indien de schuldenaar geen enkele handeling stelt om die schuldvordering te betwisten doordat hij geen gevolg verleent aan het verzoek van het gerecht om schriftelijk het voornemen kenbaar te maken zich in de zaak te verweren of door op de terechtzitting verstek te laten gaan”. In onderhavige zaak heeft verweerster niets gezegd en is ze niet verschenen ter terechtzitting. Verzoekster verwijst voorts naar punt 42 van dat arrest van het Hof, volgens hetwelk „[d]e uitdrukkelijke verwijzing, in artikel 3, lid 1, tweede alinea, onder b), van verordening nr. 805/2004, naar de vormvoorschriften van de lidstaat niet [ziet] op de rechtsgevolgen van de afwezigheid van de schuldenaar tijdens de procedure, die op grond van deze verordening een autonome kwalificatie krijgen, maar

uitsluitend op de nadere procedureregels volgens welke de schuldenaar de schuldvordering daadwerkelijk kan betwisten". De niet-waarmerking van een beslissing als Europese executoriale titel op grond van het feit dat een bepaalde beslissing niet is gegeven overeenkomstig de Tsjechische procedureregels (bijvoorbeeld een beslissing tot kennisname, een beslissing bij verstek of een betalingsbevel) is volgens verzoekster strijdig met de aangehaalde rechtspraak van het Hof, aangezien de voorwaarden voor de waarmerking van een beslissing als Europese executoriale titel uitsluitend worden geregeld door de verordening.

Toepasselijke bepalingen

7. Overeenkomstig § 353, lid 1, van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering moet de rechter, op verzoek van een persoon die daartoe is gerechtigd op grond van een beslissing, gerechtelijke schikking of openbare akte die voldoet aan de voorwaarden voor waarmerking als Europese executoriale titel of als gedeeltelijke Europese executoriale titel – zoals neergelegd in een rechtstreeks toepasselijke bepaling van de Unierechtelijke verordening (EG) nr. 805/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 21 april 2004 tot invoering van een Europese executoriale titel voor niet-betwiste schuldvorderingen (hierna eveneens: „EET-verordening”) – die beslissing, schikking of openbare akte waarmerken als Europese executoriale titel onder de voorwaarden die zijn neergelegd in de rechtstreeks toepasselijke bepaling van het Unierecht (zijnde de EET-verordening). Indien niet aan de voorwaarden voor waarmerking is voldaan, mag de rechter deze niet waarmerken en moet hij de gerechtigde persoon schriftelijk in kennis stellen van zijn beslissing en de motivering ervan.

8. Op grond van artikel 3 van de EET-verordening is de verordening van toepassing op beslissingen, gerechtelijke schikkingen en authentieke akten inzake niet-betwiste schuldvorderingen. Een schuldvordering wordt als niet-betwist beschouwd indien: (a) de schuldenaar uitdrukkelijk met de schuldvordering heeft ingestemd door het bestaan van de schuld te erkennen door middel van een schikking die door een gerecht is goedgekeurd of die in de loop van de gerechtelijke procedure voor een gerecht is getroffen; (b) de schuldenaar zich niet, overeenkomstig de toepasselijke vormvoorschriften volgens het recht van de lidstaat van oorsprong, in de loop van de gerechtelijke procedure tegen de schuldvordering heeft verweerd; of (c) de schuldenaar tijdens de terechtzitting over de schuldvordering niet is verschenen of was vertegenwoordigd, nadat hij die schuldvordering in de loop van de procedure aanvankelijk had betwist, op voorwaarde dat deze handelwijze volgens het recht van de lidstaat van oorsprong gelijkstaat met een stilzwijgende erkenning van de schuldvordering of van de door de schuldeiser beweerde feiten; of [(d)] de schuldenaar bij authentieke akte uitdrukkelijk de schuldvordering heeft erkend.

9. Op grond van § 29, lid 3, van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering, in de versie die gold op de dag van de beslissing, met name 26 juni 2009, kan de

voorzitter van de kamer, indien hij geen andere maatregelen neemt, een mandataris aanduiden voor een partij zonder bekende woonplaats, aan wie de betekening op een bekend adres in het buitenland niet mogelijk was, die geestesziek is, of die om andere medische redenen niet louter tijdelijk niet aan de procedure kan deelnemen of die zich niet begrijpelijk kan uitdrukken. Aangezien verweerster op het tijdstip van de gerechtelijke uitspraak geen bekende woonplaats had, had hij ter bescherming van haar belangen een mandataris voor haar aangeduid, die weliswaar niet was opgetreden in het kader van de procedure. **[OR. 4]**

10. Op grond van artikel 6 van de EET-verordening wordt een in een lidstaat gegeven beslissing inzake een niet-betwiste schuldvordering op te eniger tijd aan het gerecht van oorsprong gedaan verzoek als Europese executoriale titel gewaarmerkt, indien:

- (a) de beslissing in de lidstaat van oorsprong uitvoerbaar is; en
- (b) de beslissing niet strijdig is met de bevoegdheidsregels van de afdelingen 3 en 6 van hoofdstuk II van verordening (EG) nr. 44/2001; en
- (c) de gerechtelijke procedure in de lidstaat van oorsprong aan de in hoofdstuk III gestelde vereisten voldeed, wanneer het gaat om een niet-betwiste schuld in de zin van artikel 3, lid 1, onder b) of c); en
- (d) de beslissing is gegeven in de lidstaat van de woonplaats van de schuldenaar in de zin van artikel 59 van verordening (EG) nr. 44/2001, wanneer een schuldvordering niet-betwist is in de zin van artikel 3, lid 1, onder b) of c),

en betrekking heeft op een overeenkomst gesloten door een persoon, de consument, voor een gebruik dat als niet bedrijfs- of beroepsmatig kan worden beschouwd, en de consument de schuldenaar is.

Verwijzingsgronden

11. De rechter is er niet van overtuigd dat een schuldvordering voor de toepassing van artikel 3 van de verordening als niet-betwist kan worden beschouwd in de situatie waarin de schuldenaar zich niet, overeenkomstig de toepasselijke vormvoorschriften volgens het recht van de lidstaat van oorsprong, in de loop van de gerechtelijke procedure tegen de schuldvordering heeft verweerd, de schuldenaar tijdens de terechtzitting over die schuldvordering niet is verschenen en waarin verweerster tegelijkertijd werd vertegenwoordigd door een mandataris die was aangeduid op grond van het feit dat haar woonplaats niet bekend was.

12. Aangezien verweersters woonplaats niet bekend was, had de rechter overeenkomstig de procedureregels voor haar een mandataris aangeduid. Vooraleer een mandataris aan te duiden, had de rechter tevergeefs trachten te achterhalen – onder meer via familieleden en officiële instanties in Tsjechië – waar verweersters woonplaats zich bevond. Verweersters afwezigheid ter terechtzitting was dus niet ingegeven door een bewuste keuze maar wel het gevolg van het feit dat zij wegens haar onbekende woonplaats niet op de hoogte kon zijn van de procedure die aanhangig was. Volgens de rechter voldeed de schuldvordering in dat geval niet aan de vereisten van artikel 3, lid 1, onder b), van verordening nr. 805/2004 om als „niet-betwist” te kunnen worden beschouwd en kon over die vaststelling niet de minste twijfel bestaan.

13. Aangezien het grondwettelijk hof van de Tsjechische Republiek in zijn beslissing van 26 september 2017 [...] heeft geoordeeld dat de aanpak van de Okresní soud v Českých Budějovicích in het kader van de procedure tot waarmaking van de beslissing als Europese executoriale titel, strijdig is met de grondwet en aangezien deze rechter er niet van is overtuigd dat de schuldvordering in deze zaak als niet-betwist kan worden beschouwd, is het aangewezen om het Hof om een prejudiciële beslissing te verzoeken over de hierboven geformuleerde vraag.

14. Indien een vraag over de uitlegging van handelingen van de EU-instellingen wordt opgeworpen in een zaak aanhangig bij een nationale rechterlijke instantie waarvan de beslissingen volgens het nationale recht niet vatbaar zijn voor hoger beroep, is deze instantie, op grond van artikel 267, derde alinea, VWEU, ertoe gehouden het HJEU om een prejudiciële beslissing te verzoeken.

15. Volgens de Tsjechische procedureregels is de verwijzende rechter een rechterlijke instantie waarvan de beslissing in het hoofdgeding niet vatbaar is voor hoger beroep, met uitzondering van een grondwettelijk beroep (vgl. § 202, lid 2, van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering). [**OR. 5**]

16. [nationale procedurezaken] [...]